

Kirkosta luopuminen

Munkkiniemen seurakunnan seurakuntaneuvosto
14.12.2022 § 137
654/03.03.00/2022

Esittelijä Kirkkoherra, Munkkiniemen seurakunta Vähäkangas Päivi

Päätösehdotus Seurakuntaneuvosto päättää luopua Munkkivuoren kirkosta ja virastosiivestä vuoden 2024 loppuun mennessä.

Käsittely Mikael Hidén teki vastaehdotuksen, että luovutaan Munkkiniemen kirkosta. Sini Suomalainen ja Anni Valovirta kannattivat. Pidettiin nimenhuutoäänestys: Luovutaan

Kolttu-Sarkanen Eeva-Liisa	Munkkivuoren kirkosta
Haapanen Jenni	Munkkivuoren kirkosta
Harju Risto	Munkkivuoren kirkosta
Hidén Mikael	Munkkiniemen kirkosta
Hirsjärvi Ilmari	Munkkivuoren kirkosta
Moilanen Helena	Munkkivuoren kirkosta
Nurmi Simo	Munkkiniemen kirkosta
Osmoviita Kaarina	Munkkivuoren kirkosta
Rautkorpi Tiina	Munkkivuoren kirkosta
Saurama Anna	Munkkivuoren kirkosta
Seppälä Helena	Munkkivuoren kirkosta
Suomalainen Sini	Munkkiniemen kirkosta
Valovirta Anni	Munkkiniemen kirkosta
Vähäkangas Päivi	Munkkivuoren kirkosta

Äänestyksen tulos: luovutaan Munkkivuoren kirkosta 10 ääntä
luovutaan Munkkiniemen kirkosta 4 ääntä

Päätös Seurakuntaneuvosto päätti luopua Munkkivuoren kirkosta ja virastosiivestä vuoden 2024 loppuun mennessä. Eriävän mielipiteen jättivät Mikael Hidén, Simo Nurmi, Anni Valovirta ja Sini Suomalainen.

Selostus Helsingin yhteinen kirkkovaltuusto on kokouksissaan 9.12.2021 sekä 27.1.2022 tehnyt päätökset kokonaisuutensa suuruudesta, jaosta, seurakunnille osoitettujen määrärahojen jakoperusteista sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteista vuosille 2023-25. Munkkiniemen seurakunnan osalta päätökset tarkoittivat sitä, että seurakunnan toimintamääräraha vuodelle 2023 on 9,5 % pienempi kuin vuonna 2022. Seurakunnan talousarvio vuodelle 2023 on 109 000 euroa alijäämäinen. Alijäämän seurakunta kattaa säästöillä, joita ei kuitenkaan ole jäljellä enää kahden vuoden kuluttua. Seurakunnan on siten välttämätöntä ryhtyä toimenpiteisiin, jotta talous saadaan tasapainoon vuodesta 2025 alkaen.

Seurakunnan tulevaisuuden talousnäkyviä synkistävät ennestään vuodelle 2026 kaavailtu määrärahaileikkaus sekä Munkkivuoren kirkon edessä oleva laaja peruskorjaus. Uusien sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden mukaisesti kirkkojen korjauskulut kohdistuvat sen seurakunnan maksettavaksi, joka tiloja

käyttää. Kolmen vuoden takainen kustannusarvio Munkkivuoren kirkon peruskorjauksesta on 10 miljoonaa euroa, mikä merkitsee seurakunnan maksaman sisäisen vuokran kasvamista 200 000:lla eurolla vuosittain.

Konsulttiyhtiö BDO laati kesällä 2022 selvityksen Munkkiniemen seurakunnan taloustilanteesta. Seurakunnan taloustyöryhmä sekä johtotimi kuulivat 9.8.2022 talouskonsulttien esittelyn heidän tekemästään selvityksestä. Selvityksessä todetaan, että

seurakunta on jo sopeuttanut talouttaan eläköitymisiin ja määräaikaistuksien päättymisiin liittyneillä henkilöstövähennyksillä. Henkilöstöstä ei ole enää mahdollista vähentää ilman merkittäviä toiminnallisia vaikutuksia. Suurimmat rakenteelliset säästöt saavutetaan tilaluopumisilla, ja taloudellisesti kannattavin ratkaisu seurakunnalle olisi luopua Munkkivuoren kirkosta ja pitää Munkkiniemen kirkko.

Seurakuntaneuvosto aloitti kokouksessaan 14.9. keskustelun toisesta kirkosta luopumisesta. Lähetekeskustelua jatkettiin 12.10., jolloin neuvosto sitoutui tekemään luopumispäätöksen vielä nykyisen vaalikauden aikana, 9.11. sekä 7.12. Lisäksi seurakuntaneuvosto kokoontui heti seurakuntavaalien jälkeen 22.11. iltakouluun, jonne kutsuttiin mukaan myös vastavalitut uudet luottamushenkilöt.

Seurakuntalaisia on syksyn mittaan kuultu järjestämällä kaksi avointa seurakuntalaisten iltaa, 26.10.2022 Munkkivuoren kirkossa ja 8.11.2022 Munkkiniemen kirkossa. Lisäksi seurakuntalaisilla on ollut mahdollisuus esittää nettisivuilla olevan kyselylomakkeen kautta kysymyksiä ja näkökulmia, joita toivovat otettavan huomioon päätöksenteossa.

Seurakuntaneuvosto on kuullut myös Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistöjohtaja Osmo Rasimusta sekä Munkkiniemen partiolippukuntia. Kirkkoherra on tavannut partiolaisten ohella myös muut Munkkiniemen kirkkoa käyttävät toimijat ja raportoinut neuvostolle heidän näkökulmistaan.

Seurakuntaneuvosto on päätöstä tehdessään arvioinut molempia käytössä olevia kirkkojaan taloudellisten näkökohtien lisäksi myös niiden kunnon, sijainnin ja toiminnallisuuden näkökulmasta sekä keskustellut alueen kehittämishankkeista. Lapsivaikutusten arviointia on suoritettu koko prosessin ajan.

Painavimpana argumenttina Munkkivuoren kirkon säilyttämisen puolesta on kirkon keskeinen sijainti ostarin takana. Munkkivuoren kirkko on alueellaan selkeä maamerkki, jonka torni näkyy kauas. Munkinseudun tulevat alueelliset kehittämissuunnitelmat painottuvat Munkkivuoreen asuntorakentamisen, ostarin laajentumisen sekä Huopalahdentien pikaratikan myötä. Munkkivuoren kirkon säilyttämistä puoltavat myös tilavammat tilat sekä laaja piha-alue, jota on voitu hyödyntää monenlaisiin pihatapahtumiin.

Munkkivuoren kirkossa tehtiin vuonna 2019 perusteellinen kuntotutkimus, jonka perusteella kirkko on laajan peruskorjauksen tarpeessa. Munkkiniemen kirkkoon tehtiin syksyllä 2022 kevyempi kuntokartoitus, jonka perusteella kiinteistö ei vaadi laajamittaisia korjaustoimenpiteitä. Nämä kaksi kuntotutkimusta eivät ole täysin vertailukelpoisia sikäli, että Munkkiniemessä rakenteita ei avattu tarkasteluun.

Munkkiniemen kirkko on neliöiltään pienempi, mutta tilojen jakautumisen osalta kuitenkin seurakunnalliseen ja myös eri toimijoiden yhteiseen käyttöön toimiva. Maantieteellisesti kirkko sijaitsee keskeisellä seurakunnan aluetta kuin Munkkivuoren kirkko.

Kirkosta luopumisen taloudellisilla vaikutuksilla on näiden kahden kirkon välillä huomattavan suuri ero. Luopumalla Munkkiniemen kirkosta ja pitämällä Munkkivuoren kirkon seurakunta ei pysty kattamaan edes nykyistä talouden alijäämää. Munkkivuoren kirkon remontin jälkeen alijäämä tulee olemaan jo 400 000 euroa. Sen kattamiseksi seurakunnan olisi luovuttava suurimmasta osasta henkilöstöään. Tämän ratkaisun myötä seurakunta menettäisi toimintaedellytyksensä.

Luopumalla Munkkivuoren kirkosta ja säilyttämällä Munkkiniemen kirkko seurakunnan on mahdollista saavuttaa talouden tasapaino ilman merkittäviä supistuksia henkilöstöön ja sitä myötä palvelutasoon. Kokoonmistilojen vähentyessä tämä ratkaisu turvaa parhaiten seurakunnan läsnäolon alueella.

Lapsivaikutusten arviointi

Munkkivuoren tiloista luopumisella on sekä suoria että epäsuoria lapsivaikutuksia. Osan kirkon tiloissa järjestettävistä toiminnoista voi siirtää Munkkiniemen kirkkoon, kuten perhemessut/hartaudet, peli-illat, ritarisynttärit, nuortenillat, isoskoulutus sekä monet pistemäiset lapsille ja nuorille järjestettävät tilaisuudet. On kuitenkin mahdollista, että toiseen kirkkoon siirrettynä toiminnot eivät enää tavoita kaikkia entisiä kävijöitä. Tämä riski on suurin päiväkotij- ja koulu yhteistyön kohdalla; matka kirkkohetkeen Munkkiniemen puolelle voi joillekin kouluille ja päiväkodeille olla liian pitkä.

Iltapäivätoiminta Munkkivuoren kirkolla lakkaa kirkosta luovuttaessa. Toiminta on tavoittanut noin 40 lasta perheineen. Iltapäivätoiminta on Helsingin kaupungin alaista palvelua, joten kaupunki etsii tilalle uuden palveluntarjoajan ja toimintaan soveltuvat tilat.

Osittain lakkaavat erilaiset pihatapahtumat, joita Munkkivuoren kirkolla on järjestetty: kuukausittaiset nuotioillat ja pop up –tapahtumat (pääsiäismunien metsästys, kesäkahvilat, illallinen avoimen taivaan alla). Munkkiniemen kirkon tontti ei sovellu isompiin pihatapahtumiin, mutta yksittäisiin isompiin tapahtumiin (esim. vappujuhla) on mahdollista käyttää viereistä puistoa.

Partio on seurakunnan tärkeä yhteistyökumppani sekä merkittävä varhaisnuoris- ja nuorisotyön toimija alueella. Kahdella partiolippukunnalla on ollut kolo Munkkiniemen kirkolla sen rakentamisesta lähtien. Kirkon säilyessä seurakunnan käytössä on tilojen yhteiskäyttöön jatkossakin mahdollisuus. Partio toiminta tavoittaa viikottain parisataa lasta ja nuorta.

Luopumalla kalliimmasta kirkosta seurakunnalla on mahdollisuus säilyttää riittävä henkilöstöresurssien taso kasvatuksen alueella. Luotettavat, koulutetut ja kokeneet lastenohjaajat sekä nuorisotyöntekijät ovat seurakunnan kasvatuksen kulmakivi, joiden avulla toimintaa on mahdollista jatkaa laadukkaasti pienemmissäkin tiloissa.

Lisätiedot

paivi.vahakangas@evl.fi

Jakelu